

PROGRESJONSPLAN
SKRAPEKLEV BARNEHAGE

Våre barn skal føle seg verdifulle og ha det godt. De skal utvikle seg i samspill med andre – og føle seg som en del av fellesskapet
Barn erfarer, leker og lærer gjennom hele barndommen – vi skal legge til rette for dette ved å jobbe systematisk og målrettet

Våre barn er genuine – de skal erobre Universet

Rammeplan for barnehagen

A hand with a red-painted nail is holding a basketball. Two orange thought bubbles are connected to the basketball. The background is split into a yellow-green left side and a light blue right side. At the bottom, there are green rolling hills.

Sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang

Fagområdene i rammeplan for barnehagen

- Alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold
- Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse

Kommunikasjon,
språk og tekst

Kropp, bevegelse,
mat og helse

Kunst, kultur og
kreativitet

Natur, miljø og
teknologi

Nærmiljø og
samfunn

Antall, rom og
form

Etikk, religion og
filosofi

Kommunikasjon, språk og tekst

- Hovedmål:
- Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer

Kommunikasjon, språk og tekst

Område	1-2 år	3-4 år	5-6 år
Lyd og uttale	Vi skal leke med lyder Vi skal trene på enkle ord	Barna skal trene på å lytte Barna skal introduseres for bokstavlyder Barna skal utvide ord til setninger	Barna skal kunne lytte og gjenkjenne lyder Barna skal kunne uttale lyder Barna skal kunne snakke i lange fullstendige setninger
Stavelser og rytme	Voksne skal ha fokus på språkstimulering i alle situasjoner	Vi skal stimulere språkutviklingen og språkforståelsen til barna – leke med stavelser og rytme	Vi skal stimulere språkutviklingen, språkbevisstheten og språkforståelsen
Tekst, kommunikasjon og formidling	Barna skal bli kjent med ordbilder Barna skal introduseres for bilde- og pekebøker, samt bøker med enkel tekst Barna skal bli kjent med rim, regler og sanger Barna skal bli kjent med navn på kroppsdeler Vi skal trene på dialog både en til en og i gruppe Barna skal bli kjent med eventyr og fortellinger Barna skal bli kjent med bokstavene i navnet sitt Barna skal utvikle evnen til å kommunisere med hverandre i samspill og lek	Bokstaver skal være synlig og tilgjengelig for barna Barna skal få erfaring med enkel tekstsaking Barna skal bli kjent med enkle regelstyrte leker og spill Barna skal få opplevelser med høytlesing i gruppe Barna skal få utvidet repertoar av eventyr og fortellinger Vi utvider omfanget av rim og regler til barna Barna blir kjent med bokstavene og gjenkjenner eget navn Vi introduserer barna for leseretning Vi skal inspirere barna til å fortelle gjennom åpne spørsmål Barna skal bli kjent med jul- og påsketradisjoner Barna skal få hjelp til å sette ord på egne følelser	Barna skal ha tilgang til litteratur og informasjon via data Barna skal ha tilgang på spill Vi skal ha fokus på den gode samtalen og åpne spørsmål som gir mulighet for undring og fantasi Barna skal ha tilgjengelig bokstavbilder, tall-bilder og navn bilder Barna skal møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer Barna skal være med på tekstsaking Barna skal få bearbeide opplevelser, tanker og følelser sammen med andre Barna skal få trene på å «lese» det nonverbale språket Barna skal bli kjent med bokstavene og navnet sitt i skrevet og muntlig form Barna skal kunne skrive navnet sitt Barna skal kunne gjenkjenne følelser og sette ord på dem Barna skal kunne lytte/snakke – ha dialog Barna skal kunne gjenfortelle
Begreper	Barna skal bli kjent med ulike begreper ved bruk av konkreter Barna skal bli kjent med motsetninger	Vi utvider barnas begreper ved å benevne i hverdagssituasjoner Barna skal bli kjent med flere motsetninger	Barna skal få lære gjennom førsthåndserfaringer Barna skal få utvikle ordforråd gjennom lek, aktivitet og samspill

Kropp, bevegelse, mat og helse

- Hovedmål:
- Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt

Kropp, bevegelse, mat og helse

Område	1-2 år	3-4 år	5-6 år
Kropp	Barna skal få mulighet til allsidig bevegelse og trene grunnleggende motoriske ferdigheter Barna skal gis mulighet for å bruke sansene aktivt	Barna skal få lære om menneskekroppen Barna skal stimuleres til å bruke sansene og gis ulike sanseerfaringer Barna skal trene på å sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser	Barna skal få mer kunnskap om menneske kroppen og hvordan den fungerer Barna skal bli mer selvstendige i daglige rutinesituasjoner
Bevegelse	Barna skal stimuleres til å bruke de grunnleggende bevegelsene Det fysiske miljøet skal inneholde nok «tumble-plass» for å fremme bevegelsesglede og lek	Barna skal få mulighet til variert kroppslig bevegelse hvor det trenes på motorisk ferdigheter, koordinasjon og kroppsbeherskelse Barna skal få mulighet til å bevege seg i miljø og terreng som stimulerer til mestring, utfoldelse og utfordring Barna skal få erfaringer innenfor finmotorikk Barna skal få erfaring med risikolek Barna skal få gode opplevelser innenfor friluftsliv ved alle årstider	Barna skal få brukt kroppen på ulikt underlag, inne som ute som stimulerer til mestring, utfoldelse og utfordring Barna skal utvikle kroppsbeherskelse i forhold til mer regelstyrte aktiviteter Barna skal få rikelige erfaringer innenfor finmotorikk Barna skal få erfare risikolek på ulike arenaer
Mat	Barna skal tilbys variert og sunn mat Måltidene skal gis god tid for å oppleve matglede	Barna skal tilbys variert og sunn mat Barna skal få tilberede egen mat Måltidene skal gis god tid for å oppleve matglede	Barna skal tilbys variert og sunn mat Barna skal medvirke i mat- og måltidsaktiviteter og få en forståelse av hvordan sunn mat bidrar til god helse Barna skal få oppleve glede av fellesmåltider Barna skal få kunnskap om hvor vi får mat fra
Helse	Barna skal få en god veksel mellom mat, aktivitet, omsorg og hvile De voksne skal være gode rollemodeller innenfor hygiene og hjelpe dem å innarbeide gode rutiner	Barna skal få lære seg hygiene Barna skal trene på å forstå egne og andres behov Barna skal bli kjent med egne følelser Barna skal få erfaring med vekselvis aktivitet og hvile Barna skal gis et tilbud som stimulerer den psykomotoriske utviklingen Barna oppfordres til selvstendighet Barna skal få en begynnende forståelse på sammenheng mellom klær og vær	Barna skal få kunnskap om hvordan mat, bevegelse, uteliv og glede henger sammen Barna skal få oppleve livsmestring Barna skal få erfaring med at fysisk aktivitet påvirker psykisk velvære Barna skal lære å tenke godt om seg selv og andre

Kunst, kultur og kreativitet

- Hovedmål:
- Barna skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former
- Får mulighet til å bruke fantasi, kreativ tenking og skaperglede

Kunst, kultur og kreativitet

Område	1-2 år	3-4 år	5-6 år
Kunst	<p>Barna skal bli kjent med ulike bevegelser og rytmer ved bruk av instrumenter</p> <p>Barna skal bli kjent med ulikt formingsmateriell</p> <p>Barn skal bli kjent med primærfargene</p>	<p>Barna skal få utforske tekst, rytme og klang gjennom bruk av rim og regler og instrumenter</p> <p>Barna introduseres for gjenbruksmateriell og annet formingsmateriell</p> <p>Barna lærer fargene og eksperimenterer med å blande farger</p>	<p>Barna skal få videre erfaringer med lyd, rytme, klang, tempo og styrke gjennom bruk av instrumenter</p> <p>Barna jobber med ulike uttrykksformer ved å ta i bruk gjenbruksmateriell og annet formingsmateriell</p> <p>Barna skal få erfaring med ulik type maling og teknikker</p>
Kultur	<p>Barna skal introduseres for enkle eventyr som skal inspirere til dramatisering</p> <p>Barna skal bli kjent med ulike sanger, også tradisjonelle</p>	<p>Barna skal få ta roller i ulike rollespill</p> <p>Barna skal introduseres for ulike musikk sjangere</p> <p>Barna skal få utvidet sitt repertoar av sanger</p> <p>Barna skal bli kjent med ulike merkedager</p>	<p>Barna skal få ta roller i rollespill og vise for andre</p> <p>Vi lytter til ulik musikk og danser sammen</p> <p>Barna skal få utvidet sitt repertoar av sanger</p> <p>Barna skal få være med på å planlegge for markering av merkedager</p>
Kreativitet	<p>Barna skal bli stimulert til å bruke sansene</p> <p>Barna skal få mulighet til å oppdage og bruke sine «100 språk» Jmf. Reggio filosofien</p> <p>Barna skal presenteres for aktiviteter som inspirerer til kreativitet</p>	<p>Barna skal utvide sine uttrykksformer – «100 språk»</p> <p>Barna skal introduseres for verktøy som saks, målestokk, hammer, sag o.l. for å ha flere uttrykksmåter</p>	<p>Barna skal oppleve glede ved ulike uttrykksformer – og kunne uttrykke seg på flere forskjellige måter gjennom ulikt og variert verktøy</p> <p>Barna skal få erfaring med ulike måter å bruke verktøy</p>

Natur, miljø og teknologi

- Hovedmål:
- Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider

Natur, miljø og teknologi

Område	1-2 år	3-4 år	5-6 år
Natur	<p>Barna skal få leke og utforske barnehagens uteområde</p> <p>Barna skal få erfaringer med all slags vær Barna skal få leke med naturmateriell</p> <p>Barna skal bli gjort oppmerksomme på dyr og insekter som lever i naturen og nærmiljøet</p>	<p>Barna skal få leke, sanse og utforske i naturen og utenfor barnehagens uteområde</p> <p>Barna skal tilegne seg kunnskap om dyr, planter, trær og annet som lever i naturen Barna skal bli kjent med fargene i naturen i forhold til årstider</p> <p>Få erfaring med å lage mat i naturen</p>	<p>Barna skal få utforske og undre seg over naturens mangfold – sammen med voksne</p> <p>Barna skal få kunnskap om kjennetegn ved de ulike årstidene</p> <p>Barna skal få gode opplevelser med å lage mat ute i naturen og lære om «bål-vett»</p>
Miljø	<p>Barna skal få en innføring i kildesortering</p> <p>Barna skal lære seg å ta vare på naturen og livet der</p>	<p>Barna skal trene på å kildesortere avfall</p> <p>Barna skal få kjennskap til hvordan vi ivaretar naturen</p>	<p>Barna skal ha lært kildesortering fra avfall i barnehagen</p> <p>Barna skal utvikle gode holdninger til å ferdes i naturen</p>
Teknologi	<p>Barna skal få erfaringer med vann, snø, is, sand og jord og deres egenskaper</p> <p>Barna skal introduseres for tekniske hjelpemidler/digitale verktøy</p>	<p>Barna skal få erfaringer med ulike eksperimenter som f.eks. insekter, vann, planter og mineraler</p> <p>Barna skal få erfaring med ulike tekniske hjelpemidler og hjelp til å bruke digitale verktøy</p>	<p>Barna skal få erfaringer med ulike eksperimenter som f.eks. vann, insekter, planter og mineraler</p> <p>Barna er med på å dokumentere fra egen hverdag</p> <p>Barna får erfaring i å bruke internett til å søke kunnskap ved å bruke smart-telefon, Ipad og PC</p> <p>Vi jobber for å gi barna nettvett</p>

Antall, rom og form

- Hovedmål:
- Barnehagen skal legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende

Antall, rom og form

Område	1-2 år	3-4 år	5-6 år
Antall	<p>Barna skal få erfaring med å telle til 10</p> <p>Barna skal få erfaring med å bruke tall og mengder i hverdagen</p>	<p>Barna skal lære å telle og gjenkjenne tall</p> <p>Barna skal få forståelse for tallmengde</p> <p>Barna skal bli kjent med tidsbegrep</p>	<p>Barna skal nå kunne telle og gjenkjenne tall</p> <p>Barna skal lære seg navn på ukedager, navn på måneder, årstider, tidsforståelse</p>
Rom	<p>Barna skal få erfare, utforske og leke med tall, mønster, størrelser, mål og former</p> <p>Barna skal få utforske fysisk miljø – både inne og ute</p> <p>Barna skal få bruke kroppen og sansene til å utvikle romforståelse</p>	<p>Barna skal direkte erfaring med plasseringsbegrep i hverdagen</p> <p>Barna skal få erfaring med ulike målebegrep og måleredskap</p>	<p>Barna skal kunne plasseringsbegrep</p> <p>Barna skal kunne bruke matematiske begrep og få erfaring med å bruke ulike typer mål og måleredskap</p>
Form og plassering	<p>Barna skal bli kjent med og leke med matematiske former</p> <p>Barna skal bli kjent med enkle motsetningsbegrep</p> <p>Barna skal få erfaring med å sortere</p>	<p>Barna skal bli kjent med flere geometriske former</p> <p>Barna skal få erfaring med å lære flere motsetningsbegrep</p> <p>Barna skal få erfaring med plasseringsbegreper</p>	<p>Barna skal vite forskjell på geometriske former og kunne navngi dem</p> <p>Barna skal kunne motsetningsbegrep</p> <p>Barna skal få erfaring å lære plasseringsbegreper</p>

Etikk, religion og filosofi

- Hovedmål:
- Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi
- Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett

Etikk, religion og filosofi

Område	1-2 år	3-4 år	5-6 år
Etikk	<p>Barna skal bli møtt på alle følelsesuttrykk</p> <p>Barna skal få oppleve at de er verdifulle</p> <p>Barna skal oppleve en grunnleggende trygghet gjennom tilknytning til andre i barnehagen</p> <p>Barna skal trene på å dele</p>	<p>Barna skal lære å forstå egne og andres følelser og hvordan de kan uttrykke dem</p> <p>Barna skal lære å ta kontakt og opprettholde den med andre barn</p> <p>Barna skal trene på å snakke hyggelig med hverandre</p> <p>Barn skal lære å fungere sammen med andre barn</p>	<p>Barna skal kunne forstå følelser og kunne regulere dem på en god måte</p> <p>Barna skal kunne se andre og hjelpe</p> <p>Barna skal utvikle god selvfølelse</p> <p>Barna skal få kjennskap til egen identitet – «Hvem er jeg»</p> <p>Barna skal lære hvordan man kan bli «venner igjen» etter en krangel</p> <p>Barna skal lære å fungere i gruppe, ta vare på seg selv og se andre</p>
Religion	<p>Barna skal bli kjent med egen kultur</p> <p>Barna skal introduseres for tradisjoner rundt høytider</p>	<p>Barna skal introduseres for andre kulturer</p> <p>Barna skal bli kjent med jul- og påsketradisjoner</p>	<p>Barna skal ha kunnskap om andre kulturer</p> <p>Barna skal bli kjent med juleevangeliet og påskebudskapet</p>
Filosofi	<p>Barna skal få trening i å tenke på ulike måter</p> <p>Barna skal få erfaring med gode samtaler en til en og i gruppe</p> <p>Barnehagen skal gi barna mulighet til å finne ut av...</p>	<p>Barnehagen skal bidra til at barna får erfaring med ulike tankesett</p> <p>Barna skal få trening i gode hverdagssamtaler og at det er mange måter å tenke på</p> <p>Barna skal utvikle en nysgjerrighet/vitebegjær til omverdenen</p>	<p>Barna skal oppleve at det er mange måter å tenke og gjøre ting på</p> <p>Barnehagen skal bidra til at barna kan tenke sammen og hver for seg og forstå at det er mange måter å se/gjøre ting på</p> <p>Barnehagen skal bidra til å stimulere barnas nysgjerrighet og vitebegjær</p>

Nærmiljø og samfunn

- Hovedmål:
- Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden

Nærmiljø og samfunn

Område	1-2 år	3-4 år	5-6 år
Nærmiljø	<p>Barna skal få delta i barnehagens fellesskap</p> <p>Barna skal få erfaringer i nærmiljøet og bli kjent</p> <p>Barna skal få trene på brannøvelser i trygge omgivelser</p>	<p>Barna skal få oppleve tilhørighet i gruppa og i barnehagen som helhet</p> <p>Vi utvider begrepet nærmiljø og oppsøker større områder</p> <p>Barna skal innarbeide rutiner for hvordan vi responderer ved brann og de skal få kjennskap til nødnummer</p>	<p>Barna skal få «kjenne på» det å ha medansvar og jobbe for fellesskapet</p> <p>Vi utvider begrepet nærmiljø og reiser lenger bort fra barnehagen på turer</p> <p>Barna skal kunne rutiner ved brannøvelse, kunne nødnummer og hvordan de gir melding om brann</p>
Samfunn	<p>Barnehagen skal legge til rette for rollelek med ulike tema (butikk, tog, yrkesroller)</p>	<p>Barna skal få bli kjent med ulike yrker</p> <p>Barna skal bli kjent med ulike kulturer</p> <p>Barna skal få erfaring med å ferdes i trafikk</p>	<p>Barna skal fortsette å introduseres for ulike yrker</p> <p>Barna skal fortsette å introduseres for ulike kulturer</p> <p>Barna skal opparbeide seg god forståelse for hvordan vi ferdes i trafikken</p> <p>Barna skal bli kjent med FN's barnekonvensjon</p> <p>Barnehagen skal legge til rette for en god overgang mellom barnehage og skole</p>